

Salezijanci
VESTNIK

*Glasilo za salezijansko
sotrudništvo*

LETO 1941
NOVEMBER
DECEMBER

VODSTVO SOTRUDSTVA OPOZARJA NA SLEDEČE:

1. Kadar kaj naročate, nikar ne pozabite podpisati se. Sporočite tudi kraj, kjer stanujete, to je vas, ulico in pošto.

2. Vse dopise in pošiljke naslavljajte na „Vodstvo salezijanskega sotrudstva. Rakovnik — Ljubljana 8“.

3. Kadar pošiljate denar, Vas vljudno prosimo, da nam namen pošiljke sporočite ali v pismu ali na karti, najboljše in najbolj poceni pa je, če napišete zadaj na položnici, posebno če pošiljate za več namenov hkrati. S tem nam omogočite hitro in točno poslovanje.

4. Če letos še niste ničesar prispevali za kritje tiskovnih stroškov Salez. vestnika ali za druge salezijanske namene, nikar ne pozabite. Od Vaše darežljivosti je veliko odvisen napredek naše družbe. Bog Vam bo bogato poplačal.

Knjižice

V zadnjem času je zopet izšla vrsta zanimivih in lepih knjižic:

ZA SREČO. Danes, ko vse beži pred trpljenjem in se peha za srečo — pa je tolikrat vse pehanje zaman — potrebujete nekoga, ki naj vam pokaže pot k pravi sreči. Knjižica „Za srečo“ bo vaš najvarnejši kaižpot.

DEKLETU NA POT. Zelo primerna in zanimiva knjižica za naša dekleta, ki stopajo v življenje.

DVOJNI SAD. Zgodba iz španske revolucije, ki bi jo morali prebrati vsi naši očetje in vse naše matere.

SILCE PELINKOVCA ali zgodbe za svetek in petek, pri katerih se boš lahko dodobra nasmejaj, pa tudi malce — najokal.

Vse knjižice so odlično opremljene in se kar same ponujajo. Zato ne potrebujejo nobenega drugega priporočila.

Božične razglednice

Za božič imamo zopet na razpolago celo vrsto najlepših božičnih razglednic. Vsi salezijanski sotrudniki naj letos pišejo in si voščijo praznike samo na naših razglednicah.

NAŠI UMRLI SOTRUDNIKI IN SOTRUDNICE.

Šulc Antonija, Ljubljana;
Gruden Jakob, Osolnik;
Merlak Uršula, Planina;
Žnidaršič Anton, župnik, Št. Vid;
Modic Uršula, Rakek;
Suštar Janez, Trebnje;

Grden Frančiška, Dolga njiva;
Setničar Helena, Črni vrh;
Kogler Marija, Trst;
Kovač Ana, Zagorica;
Andolšek Marija, Hrvača;
Kalin Gabriela, Trst;

Lakota Frančiška, Stari kot.

*V prodajalni Mladinske založbe v Ljubljani
Stari trg 30*

dobite razne mladinske knjige, najraznovrstnejše šolske potrebščine, vse za pisarno, velik izbor nalivnih peres po zelo ugodnih cenah.

L. XXXVII.

NOVEMBER - DECEMBER

1941/XX.

Slavko Ljubniški:

**OB PRVI STOLETNICI
SALEZIJANSKIH MLADINSKIH DOMOV.**

1841 — 8. december — 1941

*V temne prepade greha pogreza
v mestu se mnogo bednih otrok.
Strast zapeljiva v brezno jih zablja,
težko kdo reši njenih se rok.*

*Kdo bo apostol revni mladini?
Kdo naj pokaže pravo ji pot?
Kdo naj domove zanjo sezida,
da jo očuva greha in zmot?*

*Bosko, naš Bosko, skušen v trpljenju,
bil je za važno delo odbran.
Da bi kot oče ljubil mladino,
bil od Marije k njej je poslan.*

*Praznik Marijin se je obhajal,
ko je don Bosko z delom pričel.
Z mladim je dečkom temelj položil;
seme Garelli biti je smel.*

*Nad zakristijo v sobici skromni
tekla je zibel naših domov.
Mati Marija je izprosila
delu od zgoraj rast, blagoslov.*

*Bosko osvaja dečke z dobroto
— četa se mala vidno množi —
z njimi igra se, moli, prepeva,
in jih resnice večne uči.*

*Tisoč nasprotstev delo ovira,
križev nešteto ramo teži;
trnje ga zbada, on pa zaupno
v raj k Pomočnici dviga oči.*

*Božja ga Mati nežno tolaži,
ga navdihuje, uliva pogum.
Zopet smehlja se Bosko obkrožen
s cvetjem kipečih mladostnih trum.*

*Dobra je vzgoja dušam v rešenje,
družbi človeški vir je dobrot:
čez vse prepade, dvome, skušnjave,
skozi temine varna je pot.*

*Gorčično zrno se je razvilo,
zrastlo v mogočno, krepko drevo.
Mlade so duše dobro vzgojene:
cvet za življenje in za nebo.*

*Eno stoletje truda in znoja,
vidnih uspehov, zrelih sadov.
Naj še nadalje Bosko iz raja
siplje na delo božjih darov!*

Ob tristoletnici Rakovnika

Letošnje leto je po svojih spomin-skih obletnicah zelo rodovitno. Letos decembra mine sto let, odkar je sv. Janez Bosko začel svoje apostolsko delo med mladino. Mesca novembra mine štirideset let, odkar so se nase-lili prvi salezijanci na Slovenskem. Hkrati pa je letos minilo tudi tri sto let, odkar je bil dozidan rakovniški grad, kjer so slovenski don Boskovi sinovi našli svojo prvo streho na do-maćih tleh.

*

Pod obokom glavnega vhoda v „stari grad“, kakor danes navadno imenuje-mo prvotno stavbo, še sedaj vidna letnica priča, da je bil grad dograjen leta 1641.

Zanimivo je, kar piše o Rakovniku znameniti kranjski zgodovinar Janez Vajkard Valvasor v svojem velikem delu „Slava vojvodine Kranjske“. V enajsti knjigi, v kateri popisuje kranj-ske gradove in samostane, pravi ta-kole:

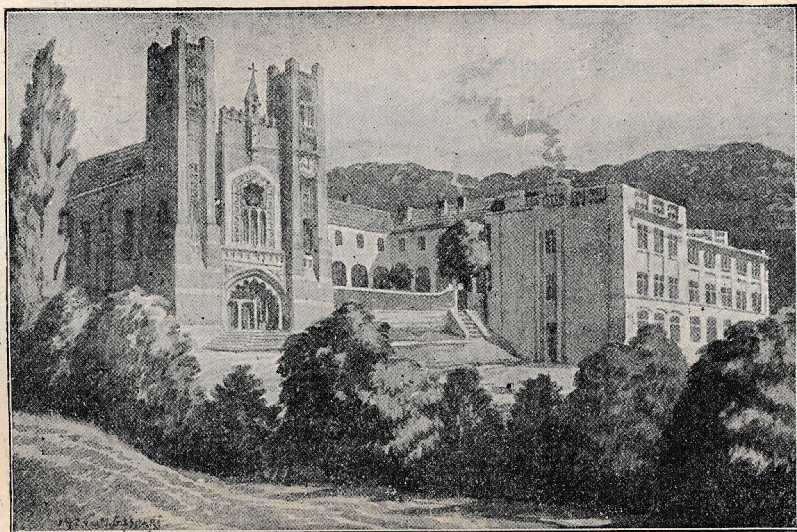
„Samo pol ure od Ljubljane proti dolenski strani, to je za dober spre-

tekočem potočku. Nemški Krebs se po kranjsko imenuje rak in Krebsen-eck Rakovnik. Na Avstrijskem in deloma tudi v drugih okoliških deže-lah pa pravijo rakom Kroissen.

Ta grad, ki bi se mu bolj prilegalo ime palača ali letoviška hiša, zakaj zdi se, da je narejen zgolj za razve-seljevanje in zabavo, stoji na malce dvignjenem pobočju, od koder je lep razgled po vsem Ljubljanskem barju tja gor do Vrhnike. Nekateri menijo, da je zavoljo blizkega barja zrak tu-kaj okoli nezdrav, vendar izkušnja kaže drugače.

Ime letovišče ali zabavišče bi se gradu med drugim podalo tudi zato, ker stoji sredi lepih vrtov, zasajenih z dišečimi cveticami in žlahtnim drev-jem, na vzpetini za gradom pa se boči prijazen gozdič. Obkrožajo ga vedno zeleni travniki in dobro obde-lane njive, ki se zrcalijo v bližnjih ribnikih ali bazarjih.

Grad je postavil Janez Putschar (Bučar), učen pravnik in doctor iuris. Mož je bil zelo bogat in ker ni imel

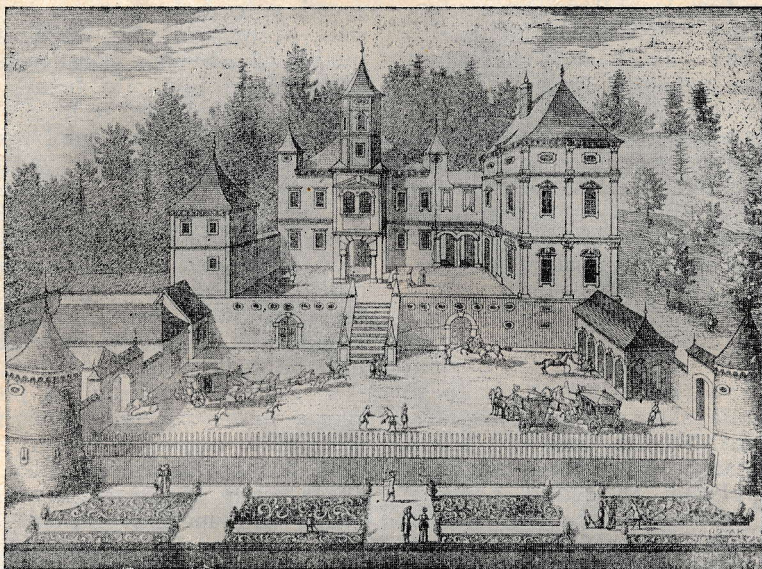
Slikovit pogled na sedanji Rakovnik z zahodne strani.

hod, stoji grad Kroiseneck. Kranjec mu Rakovnik pravi. S tem zaznamuje isto, kar Nemeč s svojim Kroisen-eckom, namreč „račji kot“. To ime ima od številnih rakov, ki živijo v mimo

nobenega dediča, je porabil svoj de-nar za zidavo. Pozneje je rad pripo-vedoval, da ni mogel svojega denarja bolje naložiti, kakor da ga je potrošil za revne delavce. Zidanje in podira-

nje se je neprestano vrstilo eno za drugim: kar je sedaj sezidal, je brž nato dal podreti. Tako je imel vedno dosti dela, dokler je živel. Na ta način se je gradu prijeló ime, ki je hkrati

le polagoma napredovalo, dokler se ni leta 1908. popolnoma ustavilo; a leta 1923. se je znova začelo in naslednje leto srečno tudi dokončalo. Ker je število gojencev stalno raslo,

Grad Rakovnik pred 250 leti, kakor nam ga je popisal in narisal Valvasor.

nomen in omen, zakaj bilo je z njim tako, kakor ime pove: nekaj časa naprej, nekaj časa nazaj, prav tako kakor rak, ki leze zdaj naprej, zdaj nazaj. Ta čudoviti graditelj je umrl nekako pred štirinfridesetimi ali petintridesetimi leti“ (leta 1654.).

Tako pripoveduje o postanku Rakovnika zgodovinar Valvasor.

Po ustanoviteljevi smrti je grad prehajal iz rok v roke. V začetku 18. stoletja je postal last jezuitov. V tej dobi je izgubil svoje stolpe in ogromne kleti, ki so bile pod srednjim dvoriščem. Po l. 1774. je zopet naglo menjaval lastnike. Končno so pred štiridesetimi leti — ali natanko 23. novembra 1901. leta — prišli na Rakovnik salezijanci. S tem se je začela zanj nova doba rasti in razmaha.

L. 1902. so salezijanci prizidali enonadstropno poslopje s šolskimi sobami v pritličju in spalnico v prvem nadstropju.

Dne 2. junija 1904. leta je bil blagoslovljen temeljni kamen za svetišče Marije Pomočnice. Zidanje cerkve je

je kmalu začelo primanjkovati prostora. Zato so l. 1907. položili temelje za novi del zavoda. Novo, zelo moderno poslopje je bilo dovršeno jeseni l. 1909. Vmes, to je l. 1908., pa so sezidali srednji del zavoda, ki stoji pred gradom in veže staro levo krilo s cerkvijo.

Leta 1924., ko je bilo dokončano in posvečeno svetišče Marije Pomočnice, je dobil Rakovnik lice, kakršno ima večidel še danes, ako ga gledamo od spredaj z Dolenjske ceste. Vendar s tem nikakor ni rečeno, da se odsihmal ni več spreminjal in rasel. Skoraj nobeno leto ni minulo, da ne bi kaj prezidali ali dozidali.

Leta 1927. je bilo na vzhodnem krilu dozidano gospodarsko poslopje s kuhinjo in stanovanjskimi prostori; šest let kasneje (1933) se je dvignil precejšen prizidek na vzhodnem koncu južnega krila na tako zvani rotundi; s tem so se povečali spalniki prostori za gojence; leta 1935. so na vzhodnem krilu dozidali še lepo in prostorno obednico za 200 gojencev.

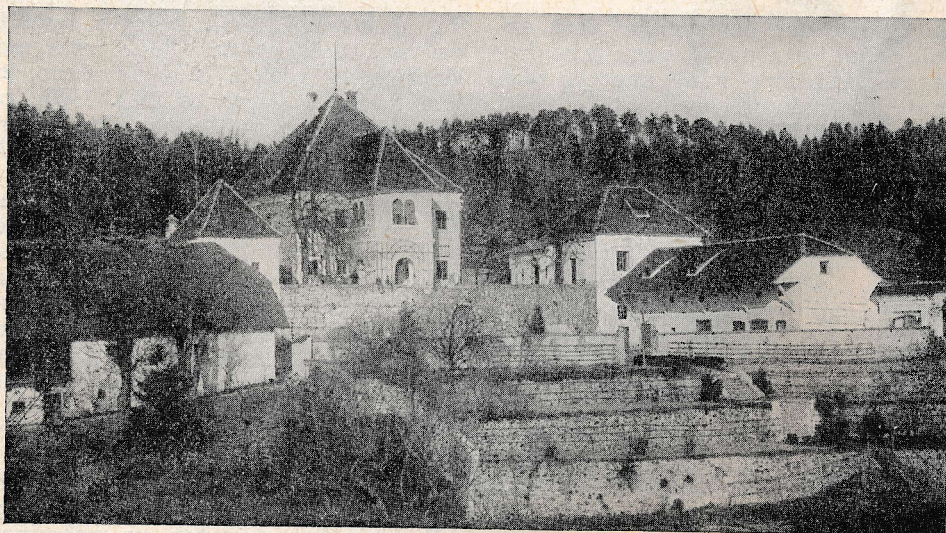
Od tedaj je gradbena delavnost malce počivala. Lansko leto pa je zopet oživila. Prostora v novem delu zavoda naj bi zavzela gimnazija. Zato so jih morali temeljito preurediti in prezidati. Ker je zavod s tem izgubil veliko neutrpnih prostorov, je bilo treba misliti na nove. Tako se je rodil načrt, da se podaljša zapadno krilo zadaj za cerkvijo. Danes je nova stavba že srečno dograjena, vendar pa še daleč ne popolnoma opremljena, še manj pa plačana, dasiravno so se tiskarna, knjigovoznica, klišarna in nekatere pisarne že nastanile v novem poslopju.

Nenadoma smo se znašli v hudi stiski. Namesto da bi letos slovesno in z vsem sijajem praznovali stoletnico don Boskovih ustanov in štiridesetletnico salezijanskega delovanja na Slovenskem, moramo resno misliti, kako se bomo prebili skozi težave in preizkušnje današnjih dni. Tudi don Bosko je večkrat zašel v podobne težave, a ni nikoli obupal in zgubil poguma. Trdno je veroval, da bedi nad njim dobrotljiva božja previdnost, močno je zaupal v Marijino pomoč, ki ga ni nikdar zapustila, neomahljivo se je zanašal na ljubeznivo naklonjenost svojih zvestih sotrudnikov in sotrud-

nic. Njegova vera in njegovo zaupanje ni bilo nikoli varano. In kakor je veroval in zaupal don Bosko, tako verujemo in zaupamo tudi mi. Božja previdnost, Marija Pomočnica in naši zvesti sotrudniki nas ne bodo zapustili; prepričani smo, da ne bodo dopustili, da bi don Boskovo delo na Slovenskem pod silo težkih dni utrpelo nepopravljivo škodo.

Zato ob štiridesetletnici prihoda salezijancev na Slovensko vse prijatelje salezijanskih ustanov vabimo, da naj se kar najtesneje zgrnejo okrog don Boskove zastave. Le v skupnosti je moč. Zato bodimo velikodušni: molimo, pomagajmo, žrtvuemo, kolikor moremo. Sveto pismo pravi: „Če imaš mnogo, daj obilo, ako pa malo, skušaj tudi od malega dati“ (Tob 4, 8).

V svetem zaupanju na pomoč odzgoraj in na požrtvovalnost naših sotrudnikov bomo v tihem in trdem delu praznovali tristoletnico Rakovniškega gradu, štiridesetletnico salezijanskega dela na Slovenskem, in stoletnico salezijanskih mladinskih domov, prepričani, da bo kmalu napočila lepša bodočnost, ko se bodo don Boskove ustanove tako pri nas kakor povsod drugod po svetu še lepše razmahnile.

Rakovnik ob prihodu salezijancev leta 1901.

V vašo spodbudo in tolažbo vam povem, da ni uspešnejšega sredstva, da dosežemo odpusčenje grehov in si zagotovimo nebeško srečo, kakor je usmiljenje in miloščina.“ Don Bosko.

BREZMADEŽNO SPOČETI.

*Izvirni greh teži človeštvo:
oklepa ga kot silna mora.
Marija, prosta grešne sence,
Boga naznanjaš, rožna zora.
Le ti brez madeža spočeta,
vsa lepa, čista si in sveta.*

*Izvoljena nevesta božja,
nebeških milosti studenec.
Obraz ožarja rajska zarja,
glavo ovija zvezdni venec.
A pod nogami luna sije,
premagana se kača vije.*

*Nad morjem splošnega potopa
si ladja varno plavajoča.
Planika bela na višavi,
med trnjem lilija cvetoča.
Podoba večne si Modrosti,
posoda polna vse svetosti.*

*Najlepša stvar! Za Bogom prva. —
A tudi naša skrbna Mati.
Človeški rod, — ko vse se ruši —
ob tebi more le obstati.
Ves narod ti krog sebe strni!
Z deviškimi plaščem ga ogrni!*

Pregled salezijanskega dela na Slovenskem ob štiridesetletnici

Prvi prijatelji salezijancev na Slovenskem.

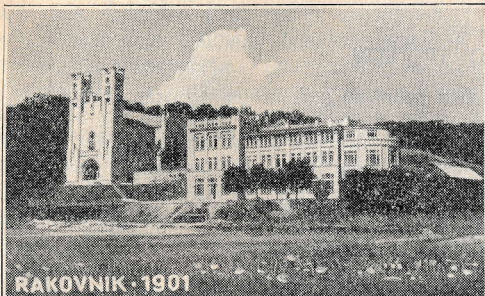
Zanimanje za don Boskovo delo v prid revni mladini in za njegove ustanove se je na Slovenskem začelo že za časa don Boskovega življenja; kajti slava velikega modernega apostola mladine, ki je začel svoje blagoslovljeno delo v senci beloglavih alpskih velikanov v piemontski prestolnici v Turinu, je kaj kmalu zajela ves izobraženi svet in je prišla v poslednjo vas. Povsod so ljudje z občudovanjem govorili o velikem sinu sončne Italije, ki je s čarobno besedo, s čudovito ljubeznivostjo in svetniškim življenjem očaral vsakogar, kdor je prišel z njim v stik, tako da so za njim drle velike množice ljudstva in izobražencev, pa naj se je prikazal v Rimu, Barceloni ali Parizu.

Slovence je seznanil z don Boskom, največjim vzgojiteljem modernega časa, urednik „Zgodnje Danice“, msgr. Luka Jeran. Ta je bil sam velik občudovalec svetniškega apostola mladine in je v svojem časopisu že od leta 1866. priobčeval črtice iz življenja Oratorija v Turinu; pozneje pa je prevajal za slovensko mladino klasične življenjepise, ki jih je napisal don Bosko o svojih vzor-

nih gojencih. Ta mož je iskreno želel presaditi don Boskovo delo tudi na Slovensko. Sam je večkrat obiskal velikega vzgojitelja v Turinu. Toda njemu ni bilo dano, izvesti ta načrt. Šele njegovemu nasledniku v zanimanju za don Boska, opatu in varuhu božjega groba, Janezu Smrekarju, gorečemu mladinoljubu, se je posrečilo uresničiti veliko zamisel svojega prednika. Ta goreči mož je pod okriljem velikega ljubljanskega škofa in poznejšega goriškega nadškofa in kardinala Missija zbiral in pošiljal nadarjene dečke, slovenske dijake, v Turin v don Boskovo domovino, da so se v senci njegovega groba navzeli njegovega duha in nasrkali ljubezni do mladine.

Društvo za zgradbo zavetišča.

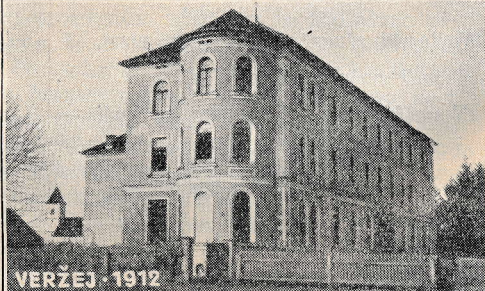
Leta 1893. se mu je posrečilo v Ljubljani ustanoviti „Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani, ki ga je deželna vlada potrdila. Kmalu so k društvu pristopili odlični člani celo iz visokih krogov tako v Ljubljani kakor na Dunaju. Naj navedemo le nekaj znamenitejših imen. Zaščitnik: Nadvojvoda Ferdinand d'Este, Nj. Em. kardinal dr. Jakob Missija, Nj. c. kr. Visokost nadvojvoda Albrecht, Deželni odbor kranj-

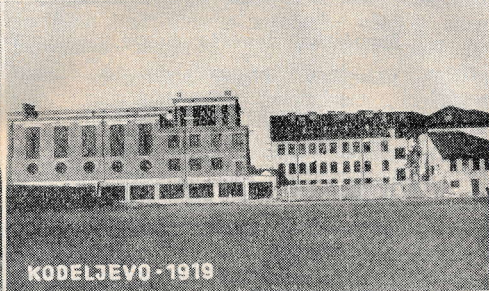
RAKOVNIK · 1901

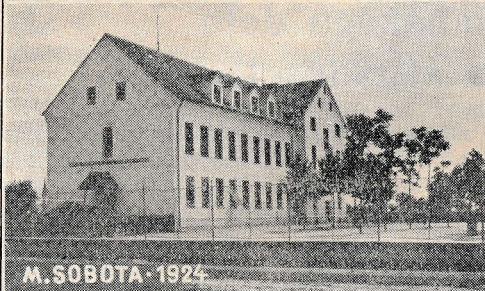
RADNA · 1907

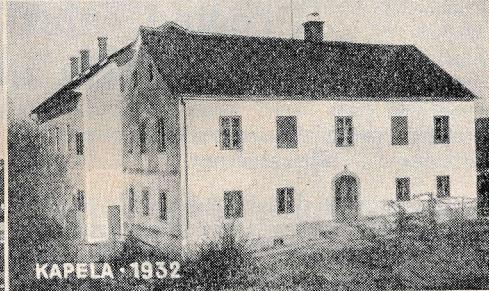
VERŽEJ · 1912

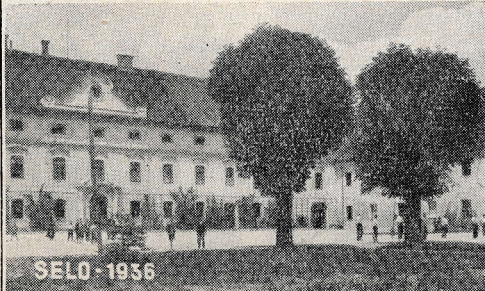
KODELJEVO · 1919

M. SOBOTA · 1924

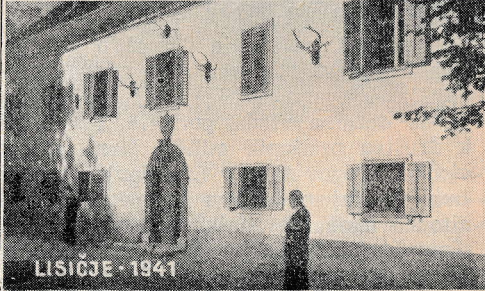
KAPELA · 1932

SELO · 1936

CELJE · 1938

LISIČJE · 1941

ŠKRLJEVO · 1941

ski, Mestna občina ljubljanska, dr. Ignacij Klofutar, prošt ljubljanski; dr. Andrej Čebašek, stolni dekan; Andrej Zamelj, stolni dekan; Janez D. Flis, kanonik; dr. Faleschini, arhitekt; dr. Ivan Tavčar, poznejši župan ljubljanski; baron Alpfalten in še toliko drugih znamenitih osebnosti iz tedanjega javnega življenja, katerih imena krasijo ustanovno listino, ki se hrani v zavodu na častnem mestu.

Društvo se je po ustanovitvi hitro razvijalo in pridno nabiralo prispevke in vse je kazalo, da bo v kratkem doseglo svoj cilj — ustanovitev zavoda. Toda v ta lepi razvoj je segla elementarna nesreča, — ljubljanski potres 14. aprila 1895 — ki je za nekaj časa skoroda ohromila delovanje društva, ker so podpore šle v nujnejše reči, za ponesrečence potresa. Zadeva pa kljub temu ni zaspala, marveč se je neutrudno borila za čim hitrejše uresničenje načrta.

Zanimivo je pri tem ugotoviti dejstvo, da so pri iskanju primerne prostora za salezijanski zavod poleg drugih stavb in stavbenih prostorov ponudili salezijancem tudi sedanji ljubljanski grad, ki ga je tedaj potres precej poškodoval. Misel na prostor sredi mesta z edinstvenim razgledom, zgodovinska stavba, prostorna dvorišča — vse to je kar vabilo, da bi grad sprejeli. Pa predstojniki v Turinu le niso bili zadovoljni. In imeli so prav. Kakšna neki bi danes bila slovenska akropola, da so se tedaj vanjo naselili salezijanci s svojimi gojenci?

Grad Rakovnik.

Po dolgih letih bojev težav in preizkušenj pa se je društvu le posrečilo dobiti za zavod prostor, ki se je nahajal blizu Ljubljane in ki so ga odobrili predstojniki. To je bil Rakovnik. Leto pozneje so salezijanski vrhovni predstojniki v Turinu sprejeli in potrdili pogoje o prevzemu nove naselbine in ustanovili novo postojanko salezijanskega apostolata v blagor mladine in ljudstva.

Preteklost Rakovniškega gradu je zelo pisana. Spoštovanje zbuja že samo njegova starost. Letnica v gradu nad kamnitim lokom vhodnih vrat in slikani obok pred vhodom pričata, da je grad bil dozidan že leta 1641. Kar vemo iz njegove zgodovine, nam je zapisal Valvasor v svoji znameniti zgodovini „Slava vojvodine Kranjske“. Tam je ohranjena tudi slika, kakšen je bil gradič v svoji

mladeniški dobi. Danes po tolikih stoletja seveda ni več sledu o njegovi mladostni prešernosti. Toliko da stoji še temeljna stavba, vse drugo pa je uničil neizprosni čas.

Valvasor pripoveduje, da je grad dal zidati bogat Ljubljančan dr. Putschar, ki je imel tu svoje lovsko bivališče in kjer so se ob lepih jesenskih večerih shajali lovski tovariši in ob lepem razgledu na barje in Krim pirovali v pozno noč. Zanje je Putschar postavil l. 1646. posebno poslopje z obednico, katere vhod je opremil z napisom: „Triclinium sed humilium quam Heliogabali.“ Po naše bi se reklo: „Obednica, a malce skromnejša kakor Heliogabalova.“ (Heliogabal je bil znan rimski bogataš in velik sladkosnedeč.) Da je bil mož res petičen, je razvidno iz stalnih zidav in prezidav gradu.

Po rani Putscharjevi smrti (1654) je gradič prišel v roke vicedomu grofu pl. Attensu — poprej poslaniku pri vojvodu iz Mantove. Po njegovi smrti je lastništvo prevzela njegova soproga rojena Strozzi. Po njeni smrti je sledil Francesco Rigoni. Ta ga je kmalu (1674) prodal novemu deželnemu glavarju Ivanu Seyfriedu, knezu Eggenberškemu. — Znova se je ob tem času gradič pomladil v veselju in zabavah, na katere je za Attensa skoroda pozabil. Po šestih letih pa je gradič spet prišel v druge roke. Kupil ga je „stercijanski opat Janez Landstrass — in šumne dvorane so se spremenile v tiho kapelo. Po treh letih je bil grad prodan Petru Petergallu. Na koncu 17. ali v začetku 18. stoletja je gradič sprejel v okrilje oo. jezuite.

Gospodarji in lice Rakovnika so se hitro spreminjali; vsak je kaj spremenil, kaj odstranil ali dozidal. Najprej je izginil ponosni stolp nad vhodom, izginila sta stražna okrogla stolpa, ponosni „Triclinium“ so ponizali do prtljiča. Velike kleti pod gornjim dvoriščem so zasuli in ob gradu postavili gospodarsko poslopje. Tako je grad dobil čisto kmetiško lice, ki ga je ohranil do prihoda salezijancev.

Rakovnik se pomlaja.

Prvi začetki salezijanskega dela na Rakovniku so bili kaj skromni, posebno v primeri s tem, kar so ljudje že slišali. V časopisih so brali o velikanskih zavodih z več sto gojenci, o vzornih rokodelskih delavnicah, strokovnih, poljedel-

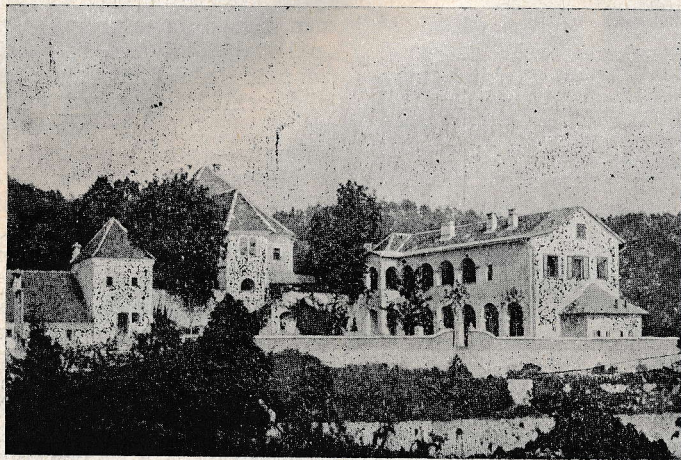
skih šolah in o gimnazijah. Čisto razumljivo, da so salezijance imeli za bogate redovnike, ker se lahko ponašajo s takimi ustanovami. Tu na Rakovniku pa je bilo pravo nasprotje vsega tega: Zavod, star oskuben gradič z nekaj sobami, posestvo razprodano, salezijanci revni ko cerkvene miši.

Le polagoma so ljudje dobili pravo sliko o salezijancih in o njih delu. Sprevideli so, da so salezijanci pripravljeni delati in se žrtvovati; da so zmožni ustvariti tudi na Slovenskem podobna dela kot drugod po svetu, toda samo pod pogojem, če jih narod pri tem delu podpira, tako kot jih je drugod. —

Slovenskem razvilo v vzorno organizacijo, ki je storila izredno veliko dobrega in pripomogla k lepemu razvoju don Boskovega dela na Slovenskem.

Prvi pionirji.

Ko so vodstvo zavoda v Ljubljani prevzeli veliki pionirji don Boskove ideje dr. Angelo Festa in po njegovi prezgodnji smrti g. Alojzij Kovačič, vodstvo inspektorije dr. Emanuel Manassero, sotrudišтво pa dr. Jože Valjavec, se je življenje v zavodu velikopotezno razmahnilo. Skoraj hkrati so začeli graditi na Rakovniku veličastno poslopje, stanovanj-

Rakovnik leta 1902.

Desna roka slovenskih salezijancev.

Zato se je začelo najprej z delom za sotrudišтво, ki je tudi don Bosku bilo desna roka. Prirejali so se mesečni shodi in konference, na katerih so se ljudje seznanjali s praktičnim salezijanskim delovanjem, o njega ciljih in uspehih v Italiji in drugod po svetu. Za sotrudišтво se je izdajalo posebno glasilo: „Don Bosko“ in pozneje „Salezijanska poročila“, ki so se do svetovne vojne tiskala v glavni salezijanski tiskarni v Turinu in so po svoji tehnični opremi in vsebinski pestrosti — prinašala so poročila iz vsega sveta — bila zelo priljubljena. Po tem časopisu so se ljudje dodobra seznanili s salezijanskim delom in njegovimi ustanovami. Ko so sprevideli namen, so začeli delo tudi podpirati. Tako se je salezijansko sotrudišтво na

ski del in cerkev Marije Pomočnice. Zavod je pridobival iz dneva v dan na ugledu, število gojencev je raslo. Delo je krasno uspevalo in obetalo najlepši uspeh, ko v ta lepi razvoj nenadoma poseže s svojo kruto roko strahotna svetovna vojska, pod katero je tudi naša zemlja veliko trpela. Vojna je pretrgala zvezo z materno hišo v Turinu in prekrižala za štiri leta toliko drugih lepih načrtov. Zavod in cerkev sta ostala nedograjena, število gojencev se je skrčilo in zavodske prostore je deloma zasegla vojaška oblast, v kolikor so pa bili prosti, pa niso mogli služiti namenu, radi spremenjenih razmer.

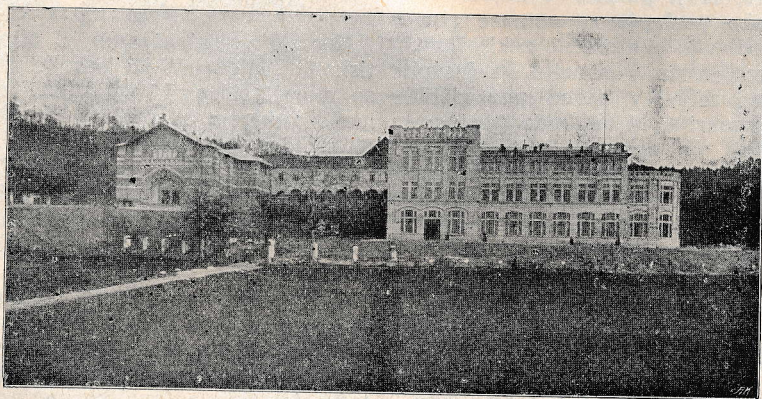
Novo življenje po svetovni vojski.

Nov razmah je doseglo salezijansko delo po svetovni vojski. Prvih par let

je bilo sicer nekaj zastoja, ker so počvojski odšli avstrijski in poljski sobratje vsak v svojo domovino in se je v začetku občutno poznalo pomanjkanje osebja. Zato se je skrb in delo usmerilo pred vsem za vzgojo poklicev in naraščaja — za kar sta skrbela zavoda v Veržeju (1912) in Radna. Iz zavoda na Rakovniku — ki je postal osrednja hiša — se je razvil zavod s skoraj vsemi panogami salezijanskega delovanja. Pred svetovno vojsko in med njo je v njem bila le ljudska šola s petimi razredi, (150 — 200 gojencev) s pravico javnosti. Gojenci so bili povečini iz družin, ki niso mogle povsem skrbeti za svoje otroke.

Vzgoja obrtnikov.

Nekaj let po vojski se je ljudska šola z Rakovnika preselila na Radno, kjer je ostala samo do l. 1924. Na Rakovniku pa so se začele strokovne šole za čevljarje, krojače in mizarje. Iz prvih začetkov so vedno lepše napredovale in se krasno razvijale v letih 1924-1934. Pridobile so si velik ugled, tako da so dobivale naročila iz vse države. Tekmovale so z drugimi salezijanskimi strokovnimi šolami v Italiji in Španiji. Absolventi iz salezijanskih strokovnih šol so bili povsod zaželeni in v obratih so zavzemali vodilna mesta, mojstri so jih zelo cenili. Naročila so kljub nekonkurenčnim

Rakovnik l. 1908, ko je bila na pol dograjena cerkev za silo pokrita in izročena bogoslužju.

Deloma je zanje plačevala oskrbovalnino oblast, deloma pa so se zdrževali s podporami sotrudištva.

Dograditev Marijinega svetišča.

Ko so se po vojski razmere malo uredile je tedanji ravnatelj, dr. Frančišek Walland, sklenil dograditi pred vojsko začeto cerkev Marije Pomočnice. Načrt arhitekta Cerradinija je moral v svoji slikovitosti nekoliko popustiti, ker ni bilo toliko sredstev za tako razkošen načrt, vendar je pa svetišče še kljub temu prelep biser med cerkvami v Sloveniji. L. 1924. je bila cerkev dograjena in 8. septembra pa posvečena. Posvetil jo je v navzočnosti prvega salezijanskega kardinala in velikega misijonarja Janeza Cagliera Nj. E. kardinal Pellegrinetti, tedaj nuncij pri jugoslovanski vladi. Od tistih dni svetišče sprejema tisoče romarjev iz vse Slovenije, ki prihajajo častit don Boskovo Marijo Pomočnico.

cenam stalno naraščala, tako da so jih morali odklanjati.

Tak ugled in uspeh salezijanskih strokovnih šol pa ni šel v račun nekaterim gospodom. Zato so sklenili, da morajo šole uničiti. Pod raznimi pretvezami so jim vedno bolj nagajali; leta 1934., ko je bil neljudski režim na višku svoje moči, pa je bil izdan odlok, s katerim so bile strokovne šole na Rakovniku — edine svoje vrste v državi — dejansko onemogočene.

To usodno potezo so pozneje nekoliko popravili, ko so Družbi izročili v oskrbo Deško vzgajališče na Selu in naredili, da so se obrtne delavnice tja preselile. Vendar ta zavod niti zdaleč ne dosega prejšnjih strokovnih šol, ker ima drug namen, in ker nima strokovnih šol, ne gojencev, ki bi imeli voljo in poklic za strokovno delo.

Inteligentni naraščaj.

Poleg strokovnih šol na Rakovniku je bil v zavodu tudi konvikt za gimnazijce, ki so obiskovali državne gimnazije. Leto za letom je zavod nudil streho in dobro vzgojo slovenskemu inteligentnemu naraščaju, ki bi imel некоč prevzeti vodstvo slovenskega naroda. Vendar pa je delo v konviktu bilo prenaporno tako za predstojnike kakor za dijake, četudi so se s tramvajem vozili v šolo. Zato si je vodstvo zavoda prizadevalo, da bi to stanje izboljšalo. Ravnatelj dr. Blatnik je stopil v stik z banovino, ki je iskala radi pomanjkanja prostora novo stavbo za gimnazijo, in ji ponudil v najem zavodsko šolsko poslopje za namene gimnazije. Pogodba je bila srečno zaključena, zavod preurejen za gimnazijo in jeseni 1940. se je vselilo v zavod pet nižjih razredov gimnazije, ki se bodo postopoma vpeljavali do osmega. Tako je zavodskim gojencem prihranjena vsakodnevna pot v mesto. Tisti čas lahko uporabijo za učenje ali pa za odmor. Veliko pa je s tem pridobila tudi vzgoja, ki je radi ožje zveze z učnim osebjem močno poenotena in pregledna.

Don Boskov Benjamin.

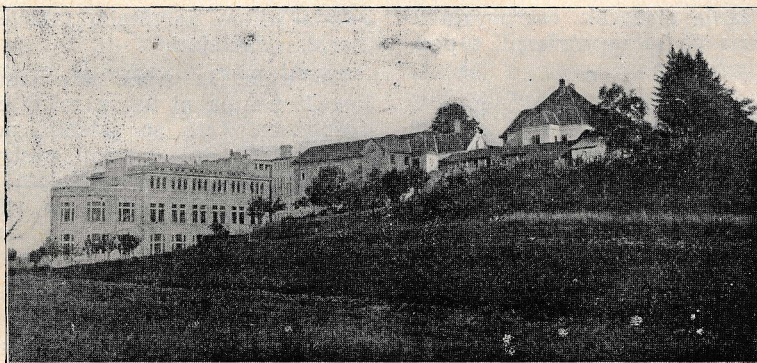
Iz prvih časov sem pa je mimo gornjih ustanov v zavodu stalno cvetel in še cvete don Boskov Benjaminček —

-telovadni odsek. Mladinski dom ima tudi svoj sportni klub z mnogimi sekcijami in morda z najlepšim lastnim igriščem. Baš letos pa je dal sedanji inšpektor gospod Ivan Špan izdelati načrte za nove prostore mladinskega doma z lastno gledališko dvorano in sportnimi prostori, ki se bodo ob ugodni priliki takoj začeli graditi. Iz tega mladinskega doma so izšli že mnogi dobri mladeniči, ki zavzemajo odlična mesta v družbi. Blagodejni vpliv mladinskega doma se prav lepo pozna v okolici Rakovnika, ki je v letih salezijanskega delovanja čisto spremenila svoje duhovno lice.

Apostolat tiskane besede.

Ker po vojski stvarno ni bilo mogoče tiskati „Salezijanskih poročil“ v Italiji, so morali slovenski salezijanci misliti na svojo tiskarno in z njo v zvezi na apostolat dobrega tiska po zamisli in oporoki velikega očeta don Boska. Zato se je na Rakovniku ustanovila leta 1922. tiskarna. Podjetje se je radi naraščajočih potreb hitro razvijalo in zajemalo vedno večji obseg.

Poleg tiskarne je nastala knjigovoznica in nazadnje še klišarna. Tiskarna je zadnji čas tiskala dva salezijanska „Vestnika“, slovenskega in hrvaškega. Poleg tega je tiskala publikacije pod naslovom, „Naši vzori“, kjer so izhajali razni življenjepisi, in druge publikacije.

Rakovnik z vzhodne strani med prejšnjo svetovno vojsko.

Oratorij ali Mladinski dom, ki zbira pod svoje okrilje dan za dnem okoliško mladino ter ima vpisanih 250 — 300 dečkov in do 80 fantov, ki imajo svojo lastno godbo s 40 člani, dramatski odsek, ki skrbi za predstave, prosvetni in sportno

Iz Vestnikove priloge „Veri in omiki“ je inšpektor dr. Walland naredil štirnajstdnevni obzornik „Knjižice“, ki so zadnji čas pred vojsko dosegle že precej visoko naklado. „Knjižice“ so si nadele posebno nalogo, da branijo vero in širijo

prosveto. Posegajo v vsa sodobna verska in kulturna vprašanja. Med ljudstvom so posebno priljubljeno berilo zaradi svoje poljudnosti, priročnosti, aktualnosti in nizke cene. Velik boj so vodile proti brezbožnemu komunizmu in njegovim slepilom.

Pred letom ali kaj se je tiskarni pridružila še „Mladinska založba“, ki ima namen izdajati knjige, primerne za mladino. Odkar se je tiskarna preselila v nove moderne prostore — v letos dograjeno novo stavbo za cerkvijo, je upanje, da bosta obe podjetji lepo uspeli in izvrševali poslanstvo, za katero sta bili ustanovljeni.

Bogoslovje.

Leta 1928. je bilo ustanovljeno na Rakovniku tudi salezijansko bogoslovno učilišče. Tega so poleg Slovencev in Hrvatov obiskovali tudi salezijanski bogoslovci s Češkega in Slovaškega. V tej vojski pa je bilo tudi to prizadeto in se je moralo preseliti v Italijo.

Drugod po domovini. Radna.

Ko se je salezijansko delo na Rakovniku utrjevalo in je vedno več ugleda pridobivalo pri ljudstvu in oblasteh, pa so hoteli don Boskovih sinov tudi drugod. Na prvem mestu naj omenimo že imenovani zavod na Radni, ki je od leta 1907. služil poljski salezijanski provinciji za noviciat in licej. Po svetovni vojski pa se je vanj preselila najprej ljudska šola (1922) z Rakovnika, leta 1923. pa slovenski noviciat in za njim višja privatna gimnazija.

Radna leži v lepi savski dolini nasproti Sevnice in je posebno prijeten kraj v poletnih mesecih. Do sedanje vojske je bil tam vzgojen ves mlajši slovenski salezijanski naraščaj. Ob zavodu pa je bil tudi praznični mladinski dom z bogatim programom.

Veržej.

Priprava za noviciat in zavod, ki je Radno leto za letom zalagal z mladimi idealnimi fanti, je bil zavod v Veržeju. Ta zavod leži sredi lepe ravnine Murskega polja. Ustanovljen je bil 1912. leta. Od leta 1919. dalje je bila v njem privatna petrazredna gimnazija za vzgojo poklicev. Od leta 1929. so gojenci redno delali izpite na državnih gimnazijah,

kar so vedno napravili s prav dobrimi uspehi in je tako ugled zavoda vedno bolj rasel. Iz tega zavoda je izšlo izredno mnogo duhovskih poklicev za svetni in redovni kler. Pa tudi mnogo drugih dijakov se je tam šolalo, ki so danes znani kulturni delavci.

Mladinski dom Kodeljevo.

Druga salezijanska postojanka v Ljubljani, ki se je začela po vojski, je „Mladinski dom na Kodeljevem“. Zavod se je ustanovil leta 1919. Posvečen pa je izključno mladini za vsakdanji in nedeljski mladinski dom. Obiskuje ga do 300 fantov, ki imajo v njem svoj drugi dom. V njem so vse ustanove, ki so v navadi v salezijanskih mladinskih domovih: godba, dramatski odsek, prosvetni, sportni itd. V njem dobiva mladina ob prijetni in menjajoči se zabavi resno krščansko in državljsko vzgojo. V medsebojnih odnošajih se v fantih izostril čut za družabno sožitje in se obrusijo značaji.

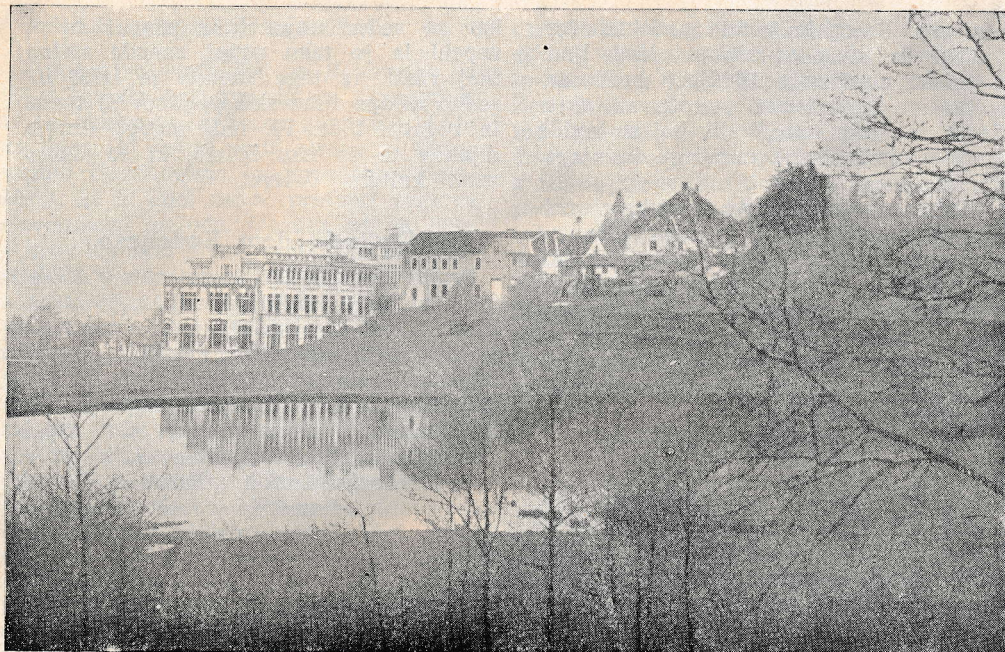
Zanimiva je zgodovina tega doma, ki je moral prvotno bivati v nizkih barakah, preden se je preselil v sedanje lepe prostore s krasno kino dvorano za dobre filme in z dvorano za igrske nastope.

Dom v Celju.

Podobno ustanovo, kot je na Kodeljevem, smo salezijanci postavili s pomočjo dobrotnikov tudi v Celju (1938). To je „Don Boskov dom v Gaberju“, eden najlepših slovenskih salezijanskih zavodov, z veliko obetajočo prihodnostjo, sredi mogočnih tovarniških dimnikov, v najbolj gosto naseljenem delavskem predmestju, kjer je don Bosko v teh kratkih letih storil mnogo dobrega.

Martinišče v Murski Soboti.

Močno so želeli salezijance v provincialno mesto Mursko Soboto, v pokrajino, iz katere je razmeroma največ salezijancev. Tu se je po vojski osnovala nova gimnazija. Salezijanci pa so dobili nalogo, da v konviktu vzgajajo dijake te gimnazije, v kolikor ne hodijo od doma v šolo. Iz tega zavoda je v kratkih letih njegovega obstoja (1924) izšlo mnogo slovenskih inteligentov in duhovnikov. Danes spada zavod pod madžarsko oblast, toda deluje naprej.

Rakovnik okrog l. 1925. v okviru lepih rakovniških bajerjev.

Kapela.

V napornem delu je zbolelo mnogo sobratov, zato je Družba želela, da se odpre hiša za bolne sobrate, ki so potrebni počitka. Za to je služil dom „Sv. Jožefa pri Kapeli.“ Kraj je blizu Radenec, znanega kopaljšča in zdravilišča. Sedaj je prijazna hiša prišla v tuje roke.

Selo.

Predzadnja postojanka v Sloveniji je zavod na Selu pri Ljubljani (1936). Ta zavod je Družbi dala v upravo bivša banovina. Gojenci tega zavoda so prej bili v Ponovičah pri Litiji. To so večinoma zapuščeni in sami sebi prepuščeni fantje, ki jim je življenje dvakrat težko. Oblast je sprevidela, da utegne don Boskov vzgojni način še najbolje in najzdravilnejše vplivati na te mlade, često zagrenjene duše. Zato je sklenila njih vzgojo poveriti salezijancem. In res so se v kratki dobi, odkar imajo vzgojo salezijanci, pokazali znatni uspehi, dasi je z gojenci take vrste delo zelo težko in uspehi zelo redki. Upanje pa je, da se bo uspeh leto za letom izboljševal in da bo vedno manj takih nesrečnežev, ki so v breme družbi in v nesrečo samim sebi.

Lisičje in Škrljevo.

Razmere, ki so nastopile po spomladanskih dogodkih, ko je nemška okupacijska oblast zasedla štiri zavode (Radno, Celje, Veržej in Kapelo), so nas prisilile, da smo odprli dve novi hiši, v katerih smo namestili svoj mladi naraščaj.

Prva hiša je grad Lisičje v Lanišću pri Škofljici, kjer se na prijaznem gričku naši mladi kleriki študentje pripravljajo za salezijansko življenje in delo, ki jih gotovo čaka še v obilni meri.

Druga hiša pa je tudi grad — zdi se, da imamo kar strast do starih gradov — in sicer Škrljevo pri Št. Rupertu na Dolenjskem, ki nam ga je dobra družina, kakor tudi v Lisičjem, dala začasno v najem, da v njem nemoteno premišljujemo in spoznavajo salezijansko življenje mladi novinci, ki se želijo posvetiti salezijanskemu delu.

*

Mimo zavodov na Slovenskem imamo tudi zavode na Hrvaškem, kjer delujejo v veliki večini slovenski sobratje.

V stolnem mestu Zagrebu „Načbiskupski konvikt“ za gimnazijce in „Omladinski dom“ na Knežiji na periferiji mesta Zagreba z istim programom kakor Mladinski dom na Kodeljevem v Ljubljani.

V Splitu je družba pred petimi leti prevzela upravo zavoda „Martinis-Marchi“ za sirote splitske javne dobrotvornosti.

V Slavoniji imamo zavod za gojence meščanskih šol in za Marijine sinove v Donjem Miholjcu. Celó v Srbiji smo prevzeli majhen zavod s skromnim programom za dladinske domove v Uroševcu.

V Podsusedu pri Zagrebu je bila lansko jesen ustanovljena duhovnija s skromnim mladinskim domom. Nova cerkev, majhna sicer, a lepa in prijazna, je posvečena svetemu Janezu Bosku. Prav zadnji čas so na Hrvatskem odprli nov dom blizu Daruvarja, ki bo služil Hrvatskemu salezijanskemu naraščaju.

Kot posebno vejo don Boskovih ustanov moramo omeniti tudi „Družbo hčera Marije Pomočnice“, ki nima samo mnogo

Slovenk za ude, marveč že nekaj let deluje tudi na Slovenskem. Tiho, toda vztrajno se uveljavlja delo Hčera Marije Pomočnice v „Dekliškem domu“ na Karlovški cesti v Ljubljani. Pod njegovo streho se večer za večerom zbira mnogo idealnih deklet, ki se navdušujejo in delajo za krščanske dekliške ideale. Dom poleg tega nudi stanovanje in vzgojo tudi dijakinjam.

To je v kratkih potezah pregled salezijanskega dela na Slovenskem in na Hrvatskem. Vse delo je kazalo kar najboljše upanje za prihodnost. Vojska pa je za trenutek delo zavrla. Kdaj se bo znova razmahnilo in v kaki obliki, pa je odvisno od božje previdnosti, ki vodi usodo narodov in ljudi.

Marija, Pomočnica kristjanov, Kraljica miru, izprosi nam mir!

Iz Južne Argentine

V zadnjih dveh letih, kar je vojska zajela skoraj vso Evropo, so se zveze z zunanjim svetom, z Ameriko in Azijo in z drugimi deli sveta, zelo poslabšale in skoraj pretrgale. Prav redko kedaj zaide v uredništvo še kako pismo od naših znancev in prijateljev po širnem svetu. Pa še tisto, kar pride, hodi neznansko dolgo, po tri, štiri mesece, celo pol leta...

Zato naj nam naši ljubeznivi bralci nikar ne zamerijo, ako nekaj časa ne bomo mogli prinašati toliko izvernih dopisov in novic, kolikor bi si jih želeli. Naše salezijansko obzorje se je spričo zadnjih dogodkov občutno skrčilo tako na zunaj kakor na znotraj. Z zunanjim svetom nimamo zveze,

doma pa izmed slovenskih zavodov kolikor toliko redno poslujejo samo zavodi v Ljubljani, Lisičjem in Škrljevem.

* * *

Iz Južne Argentine (Puerto Deseado, Patagonija) se je pred kratkim oglasila s. Ivanka Perovšek H. M. P. Opisuje nam svoje ondotno delovanje in med drugim pravi:

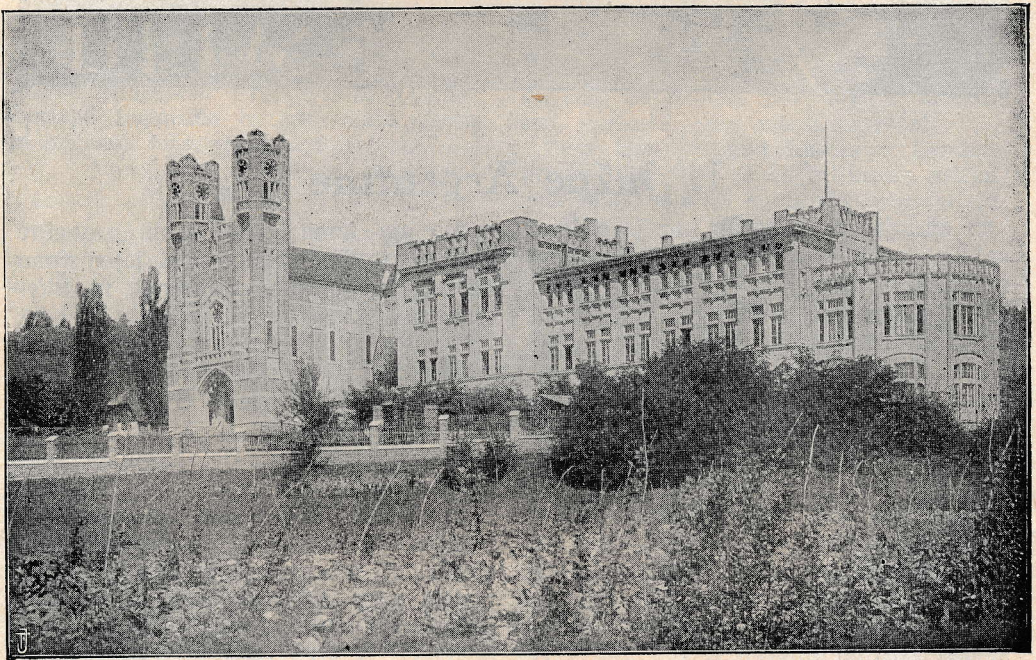
„Letos za božič sem bila spet na misijonskih potih po našem obširnem okolišu. O taki poti sem Vam že enkrat pisala, zato zdaj ne bom ponavljala, dasiravno sem marsikaj zanimivega doživela. Iz srca rada bi Vam poslala nekaj slik iz teh misijonskih dni, a se niso posrečile. Nismo imeli na raz-

polago poklicnega fotografa. Kdor pa ne ve, kako se taki reči streže, ne more kaj prida narediti. Saj veste, da pod streho navadno ni pripravnega prostora za to, na prostem je pa skoraj vselej nemogoče zaradi neprestanega silnega vetra, ki je naš stalni gost. Ne morete si misliti, kaj je to patagonski veter... Namesto teh Vam pošiljam nekaj slik z izletov, ki smo jih z gojenkami napravile v oddaljene hribe.

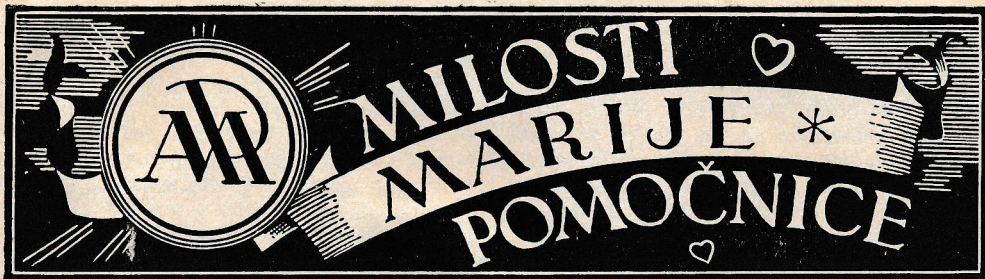
V Deseadu in okolici je prav malo zanimivega. Kjer ni žive in močne vere, tam tudi ni novih in lepih dogodkov. Versko so tukajšnji ljudje nepojmljivo brezbrizni. Dasiravno imamo dva dobra in goreča salezijanca — svetnih duhovnikov namreč tukaj ni — in četudi se naš delavni g. inspektor sam osebno zelo zanima za duhovni napredek tukajšnje župnije, ni videti pravega zboljšanja. Pred praznikom farne patrone je g. inspektor sam pridigal slovesno devetdnevno, imel je

po dve pridigi na dan. Ali udeležba je bila kaj slaba. Najbolj stanovitni so bili dečki in deklice iz naših zavodov. Učenci iz državnih šol pa ne gredo ne k maši ne k drugim cerkvenim slovesnostim. Še na državne praznike, ko gredo v cerkev vsi uradniki, ostanejo učenci državnih šol zunaj cerkve in čakajo, dokler ni konec slovesnega opravila... Ali ni čudno, kaj? —

Naše sestre so v zadnjem času odprle v tej pokrajini dve novi postojanki in še več drugih jih čaka, kjer jih ljudje silno želijo. A kaj, ko ni sester za nove zavode! Tukaj ni poklicev. Če pa katera vstopi, ne vztraja. Iz Italije ne morejo priti zaradi vojske. Morebiti imate v Sloveniji veliko poklicev in sester... Kako bi bilo dobro, da bi jih nekaj sem prišlo. Gospod pravi: „Dajte in se vam bo dalo!“ Čim več jih pošljete v misijone, tem več novih poklicev boste imeli.

Rakovnik z južne strani ob začetku tridesetih let.

Hočeš doseči milost?

Zateci se k Mariji Pomočnici kristjanov! Koliko jih je že pri njej našo tolažbo in pomoč, kolikim je že ona obrisala solze, ko so vzdihovali v obupu, in koliko milosti še hrani za tiste, ki bodo pribežali k njej.

Vsak čas prihajajo zahvalna pisma od Marijinih častilcev, ki so prosili dobro Mater za to ali ono milost in so jo prejeli. Vsak čas prihajajo prošnje, da bi molili v podnožju Marijinega oltarja, ker da so v stiskah in potrebah. Z zaupanjem prihajajo v svetišče številni Marijini častilci, da sami pokleknejo pred mogočno Kraljico in ji odkrijejo srčne želje in bolesi. Le njej si jih upajo odkriti, nikomur drugemu, ker ona je mati, ki zna sprejeti, čeprav smo revni, zna oprostiti, zna in hoče pomagati. Kako prijetno je klečati pred Marijo in jo prositi! Sladko je, odkrivati Mariji svoje bolesi in prelivati pred njo solze, ko bolest prikipi do vrhunca; jokati tam pred Marijo, ki s svojim usmiljenim pogledom briše solze in vliva tolažbo.

Če bi vsi poznali to sladko Mater, bi ne bilo toliko praznih vzdihov, toliko zastonj prelitih solza; krog njenega oltarja bi bilo vedno polno trpečih duš, ki bi v sladkem upanju klicale k Mariji. Marija čaka s polnimi rokami in je pripravljena deliti milosti vsem, ki pridejo prednjo in jo prosijo.

Pridite, trpeče duše, in jo prosite! Marija vas čaka, pripravljena, da vam pomaga.

Posnemajte tiste, ki so prosili in bili uslišani.

Zorc Marija iz Doba je bila eno leto bolna za hrbteničnim vnetjem. Noben zdravnik ji ni mogel pomagati. Obrnila se je k Pomočnici kristjanov in tu je našla, kar je iskala. Vsa vesela se je prišla osebno zahvalit Mariji.

Zapušek Alojzija v Ljubljani je imela

težko bolne otroke. Grozila je velika nevarnost. V skrajni sili se je zatekla k Pomočnici kristjanov in bila uslišana. Prišla se je osebno zahvalit Mariji.

Arko Franc iz Ribnice se zahvaljuje za uslišano prošnjo. — *L. A.* z Brezovice se zahvaljuje za srečno vrnitev iz vojske.

SOTRUDNIKI! SOTRUDNICE!

V mesecu novembru smo, v mesecu posvečenem dušam v vicah. Sveta Cerkev vas vabi, da se v tem mesecu goreče spominjate duš v vicah. Med temi so morda vaši starši, vaši bratje in sestre, vaši znanci in prijatelji, med temi je brez dvoma tudi več salezijanskih sotrudnikov in sotrudnic. Trpe, pa si ne morejo nič pomagati. Zato se obračajo k vam in vam kličejo: „Saj vi, naši sinovi in hčere, naši bratje in sestre, naši znanci

in prijatelji, saj vi, ki nam lahko pomagate, nam pomagajte, zakaj mi silno trpimo!“

Kdor posluša ta glas z živo vero, ga ne bo preslišal. Slišal ga bo in poslušal z usmiljenim srcem in bo hitel pomagat.

Pomožnih sredstev vam ne manjka. Tako sredstvo je molitev, ki naj bo v tem mesecu vsa za duše v vicah. Tako sredstvo so spokorna dela, s katerimi zadoščate božji pravici. Tako sred-

stvo so dela usmiljenja, zlasti miloščina, ki v posebni meri briše grehe.

Duše v vicah vam ne bodo ostale dolžnice. Vse bodo povrnila v obilni meri. Skušnja kaže, da se po dušah v vicah posebno lahko doseže božje uslišanje. Če kaj potrebujete — in potrebujete mnogo — obrnite se do duš v vicah in storite zanje kako dobro delo, in duše v vicah, tako drage Bogu, bodo prosile za vas in vam izprosile milosti.

Letos, ko toliko gorja biča svet, ko tudi nam božja šiba ne prizanaša, letos se še posebno obračajte do duš v vicah in jim darujte kar največ dobrih del in z namenom, da bi duše v vicah pro-

sile za naš narod in mu izprosile srečno bodočnost.

Pređen izide prihodnja številka Vestnika, božo za nami božični prazniki. Da bodo v božičnih praznikih naše misli pri vas, je pač umljivo, saj nas vežejo z vami vezi posebne hvaležnosti in nam je vaša sreča prav toliko pri srcu, kakor sreča naših najbližjih. Naj vam bodo božični prazniki polni blagoslova in kljub težkim časovnim razmeram srečni in veseli! V sveti noči vas bomo priporočali božjemu Detetu in ga prosili, naj razlije na vas in na vaše obilo milosti!

Ostanimo združeni v mislih, molitvah in delovanju!

VELIKA OBLJUBA BOŽJEGA SRCA.

Po vsej pravici imenujemo sv. Marjeta Alakok izvoljenko božjega Srca. Jezus sam jo je izbral in ji odkril svoje Srce. Pokazal ji je zaklade, ki se skrivajo v njegovem Srcu, in ji naročil, naj to razodene svetu in naj vse ljudi povede k njegovemu presv. Srcu, ki je studenec vseh dobrot.

Najznamenitejšo prikazen božjega Srca je imela med osmino sv. Rešnjega Telesa, dne 16. junija 1675. Klečala je v kapeli, zatopljena v molitev. Kar zagleda na oltarju Jezusa v morju svetlobe. Z levico je kazal Srce, podobno gorečemu kresu, desnico pa stegal proti Marjeti, kakor da vabi njo in ves svet k svojemu ljubezni polnemu Srcu.

„Glej“, je rekel, „glej Srce! Kako zelo je ljubilo človeštvo! Vse je storilo, da bi pokazalo svojo ljubezen. V povračilo pa prejema zaničevanje in nehvaležnost.“

Nato ji je naročil, naj katoliška Cerkev vpelje praznik presv. Srca in sicer prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa, ona pa naj ta dan pristopi h Gospodovi mizi v zadoščenje za vso nehvaležnost, ki jo Jezus prejema v tem Zakramentu. „In jaz ti obljubim,“ sklone proseče Zveličar, „da se bo moje Srce na široko odprlo. V obilju bo razlilo bogastvo na vse, ki bodo častili moje Srce in širili to pobožnost.“

To je najbolj sloveče razodetje. V njem se skriva vse, kar spada k češčenju božjega Srca: namen: zadoščenje in tolažba božjemu Srcu; značaj: javno češčenje vse svete Cerkve; učinki: milosti

vsem častilcem in pospeševalcem te pobožnosti.

In kakšne so te milosti?

Iz raznih prikazovanj, ki jih je imela sv. Marjeta, in obljub, ki jih je v teh prikazovanjih prejela od božjega Srca, zberemo naslednje:

1. Častilcem mojega Srca bom podelil vse milosti, ki so jim v njihovem stanu potrebne.

2. Dal bom mir njihovim družinam.

3. Tolažil jih bom v bridkostih.

4. Pribežališče jim bom v življenju in v smrti.

5. Blagoslavljal bom njihova podjetja.

6. Grešniki bodo našli v mojem Srcu vir in neskončno morje usmiljenja.

7. Mlačni bodo postali goreči.

8. Kraje, kjer bo izpostavljena in češčena moja podoba, bom napolnil s posebnim blagoslovom.

10. Duhovnikom bom dal moč, da bodo ganili najtrša srca.

11. Imena tistih, ki bodo razširjali to pobožnost, bodo zapisana v mojem Srcu in se ne bodo nikdar izbrisala.

12. V neskončnem usmiljenju bom dal vsem, ki bodo skozi devet prvih petkov pobožno pristopili k angelski mizi, milost končnega kesanja, da ne bodo umrli v moji nemilosti, in moje Srce jim bo ob smrtni uri važno zavetje.

Koliko dobrot!

Kdo se ne bo ob pogledu na čudovite dobrote oklenil z vsem srcem te lepe pobožnosti in jo priporočal tudi drugim?

SALEZIJANSKI VESTNIK izhaja vsak mesec. Letno stane 6 L (za inozemstvo 10 L. Izdaja: Salezijanski inspektorat na Rakovniku v Ljubljani. Tiska sal. tiskarna Rakovnik - Ljubljana. Predstavnik lastnika in tiskarne: dr. Jože Valjavec.

Urednik: Tone Vodè.

Salezijanska družba in sotrudištvo

Salezijanska družba, ki jo je ustanovil sv. Janez Bosko, je razširjena po vseh delih sveta. Peča se zlasti z vzgojo mladine. Deluje tudi v misijonih.

Ta družba se v veliki meri vzdržuje s pomočjo sotrudištva. Zvezo salezijanskih sotrudišnikov je ustanovil prav tako sv. Janez Bosko. Ker je Zveza salezijanskih sotrudišnikov v veliko pomoč sv. Cerkvi, jo je sv. Stolica potrdila, papeži pa so jo priporočili in obdarovali s premnogimi odpustki.

Namen salezijanskega sotrudištva.

Salezijansko sotrudištvo ima namen delovati za **dvig verskega življenja**. To skušajo člani doseči z molitvijo, lepim zgledom, dobrimi nasveti, širjenjem dobrih knjig, gmočnim podpiranjem verskih ustanov, zlasti pa s tem, da tesno sodelujejo s svojimi dušnimi pastirji in s Salezijansko družbo. Salezijansko sotrudištvo v nekem oziru živo izvršuje katoliško akcijo, ki jo v zadnjem času tako toplo priporoča sv. oče.

Kdo more biti član sotrudištva.

Ker je namen salezijanskega sotrudištva delo za pospeševanje verskega življenja, morajo biti člani te Zveze le tisti, ki so takega dela zmožni. Ker tega niso zmožni majhni otroci, se zahteva starost 16 let. Vpišejo se lahko moški in ženske. Da so deležni odpustkov, morajo biti vpisani pri Vodstvu salezijanskega sotrudištva v Ljubljani (Rakovnik).

Kako sodelujejo s salezijanci.

Namen Salezijanske družbe je pred vsem delovanje za zveličanje duš. V ta namen se salezijanci posvečajo vzgoji mladine po zavodih in šolah, pridiganju in dušnemu pastirstvu, misijonskemu delu med drugoverci in pogani, širjenju dobrega tiska itd. Salezijanski sotrudišniki in sotrudišnice pri tem sodelujejo, če salezijance v tem delovanju podpirajo.

Kako lahko podpirajo salezijance.

Sredstev ne manjka.

1. Lahko jih podpirajo z **molitvijo**. Da delo doseže pravi uspeh, ga mora spremljati božji blagoslov. Tega pa Bog daje, če zanj prosimo. Prav zato naj vsak sotrudišnik in sotrudišnica vsak dan zmoli vsaj en očenaš in zdravamarijo. To predpisuje pravilnik.

2. Lahko jih podpirajo s tem, če **poiščejo čim več novih sotrudišnikov in sotrudišnic**, takih, ki so požrtvovalni in imajo smisel za versko življenje. Tem razložijo, kako vzvišeno in zaslužno je tako delovanje; imena in naslove pa pošiljajo Vodstvu salezijanskega sotrudištva v Ljubljani (Rakovnik).

3. Lahko jih podpirajo tudi s tem, če se v svojem okraju seznanijo s sotrudišniki in sotrudišnicami in se tako med seboj **navdušujejo** za delovanje.

4. Lahko jih podpirajo gmočno in sicer:

a) Vsak sotrudnik in sotrudnica prejema mesečnik „**Salezijanski Vestnik**“. Izdajanje tega lista, ki je glasilo sotrudništva, stane težke vsote. Dober sotrudnik bo skrbel, da bo vsako leto poslal vsaj toliko, kolikor je potrebno za kritje tiskovnih stroškov.

b) Salezijanska družba mora skrbeti za naraščaj. Vzganje duhovskih poklicev zahteva vsako leto ogromne izdatke. Za kritje teh izdatkov je namenjen tako imenovani „**Sklad Marije Pomočnice**“. Kdor pošlje svojim močem primeren dar v ta sklad, stori Mariji in Salezijanski družbi izredno ljubo, sebi pa jako zaslužno delo, kajti delovanje za vzgojo duhovskih in misijskih poklicev je ena najbolj važnih zadev.

c) Pri salezijancih v Ljubljani je ustanovljena tudi **mašna zveza**. Kdor daruje tri lire, je deležen vsako soboto sv. maše in vseh pobožnosti, ki jih opravljajo salezijanci in njihovi gojenci. Kdor hoče, daruje lahko tudi za druge, lahko tudi za duše v vicalih in si s tem nakloni priprošnjikov onkraj groba. Ne prezrite te dobrote in poslužujte se je pridno! S tem koristite sebi in drugim. Ti darovise porabijo zlasti za vzgojo duhovskih in misijskih poklicev.

č) Za pospeševanje verskega življenja služi **dobro čtivo**. Prav zato je sv. Janez Bosko ukazal pisati in izdajati dobre knjige. Salezijanci marljivo izvršujejo ta ukaz. Salezijanski sotrudniki in sotrudnice pa te knjige **radi kupujejo, priporočajo in širijo** in tako sodelujejo s salezijanci pri delu za duše, hkrati pa tudi gmočno pomagajo Salezijanski družbi. Ne prezrite te važne točke!

d) Salezijansko družbo podpirajo sotrudniki in sotrudnice tudi z **darovi za devetdnevnice**, ki jih opravljajo salezijanci in gojenci k Pomočnici kristjanov po namenu tistih, ki se priporoče; nadalje z darovi za sv. maše ali v druge dobre namene. Lepo število sotrudnikov in sotrudnic je tako požrtvovalnih, da, ko nimajo svojega imetja, zbirajo darove pri drugih, da z njimi podpirajo salezijansko delovanje.

Sotrudniki! Sotrudnice! Ne pozabite nikdar besed sv. pisma: „Dajajte in se vam bo dalo“ (Lk 6, 38). Prejeli boste stokratno plačilo in dobili v delež večno življenje (Prim. Mt 19, 29).

Kakšnih odpustkov so deležni sotrudniki.

Kdor deluje po teh navodilih, kolikor mu dopušča zmožnost in vsakdanje opravilo, je pravi sotrudnik in je pod navadnimi pogoji **deležen velikih odpustkov**: polnega odpustka ob smrtni uri, polnega odpustka v vseh Gospodovih praznikih, v vseh praznikih Marije Device, v praznikih apostolov in več drugih svetnikov. Poleg tega zadobi sotrudnik, ki je v milosti božji, 400 dni odpustka za vsak tudi najmanjši pobožni vzdihljaj med delom, enkrat na dan pa popolni odpustek. Deležen je še več drugih popolnih in nepopolnih odpustkov.

**Ako je naslovník umrl ali spremenil bivališče, vrnite list na:
VODSTVO SALEZ. SOTRUDSTVA, RAKOVNIK - LJUBLJANA 8**